

4. Pracownicy

4.1. Zatrudnienie

4.2. Bezpieczeństwo w miejscu pracy

4.3. Szkolenia i edukacja

4. PRACOWNICY

„Zapewnienie zrównoważonego zarządzania kapitałem ludzkim” to jeden z trzech kluczowych celów *Strategii społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Kapitałowej ENEA*. Do kluczowych aspektów funkcjonowania Grupy Kapitałowej ENEA należą zatrudnienie oraz BHP. Ponadto ważnym aspektem są szkolenia i edukacja.

Kwestie dotyczące zatrudnienia i zarządzania miejscem pracy, w tym BHP, regulują akty prawne takie jak *Kodeks Pracy* a także regulaminy, szczegółowe procedury i instrukcje poszczególnych spółek. Istotnym dokumentem w tym zakresie jest także *Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy (ZUZP)*.

Do spółek, które zarządzają kwestiami miejsca pracy, w tym BHP, w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, należą: ENEA Wytwarzanie, MEC Piła, ENEA S.A. oraz Elektrociepłownia Białystok. Elektrociepłownia Białystok ma wdrożoną normę ISO 18001:2007 dotyczącą zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

Pracownicy mają wpływ na zarządzanie Grupą Kapitałową ENEA m.in.:

- dzięki cyklicznym wyborom reprezentanta pracowników do Rady Nadzorczej ENEA S.A.,
- dzięki wyborom reprezentanta pracowników w Zarządzie spółki ENEA Operator,
- poprzez aktywność funkcjonujących w całej Grupie Kapitałowej ENEA Związków Zawodowych.

Zrzeszonych w organizacjach związkowych jest m.in. około 65% pracowników ENEA Wytwarzanie, 77% pracowników ENEA Operator i około 43% pracowników spółki ENEA S.A.

Udział procentowy pracowników poszczególnych spółek objętych układami zbiorowymi w 2012 roku

	Procent pracowników spółki objętych umowami zbiorowymi
ENEA SA	100%
ENEA Operator	89%
ENEA Wytwarzanie	83%
Elektrociepłownia Białystok	100%

Elektrownie Wodne	100%*
MEC Piła	Nd
PEC Oborniki	97,37%**
ENERGOBUD Leszno	78%
BHU	69%
ENEA Centrum	Bd
Eneos	76%
Energomiar	91%
EP Zakład Transportu	84%
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	Nd
ITSERWIS	Nd
Energio-Tour	100%
Windfarm Polska	Nd
Hotel Edison	Bd

* 3 osoby wyłączone z ZUZP tylko w zakresie wynagradzania

** ZUZP w spółce objęci są wszyscy pracownicy z wyłączeniem Zarządu.

4.1. Zatrudnienie

Grupa Kapitałowa ENEA jest jednym z największych przedsiębiorstw branży energetycznej. Wpływa zatem, jako pracodawca, na jakość życia ponad 10 000 osób zatrudnionych we wszystkich spółkach Grupy i ich rodzin. Praktyki z obszaru zarządzania miejscem pracy, w szczególności BHP, wpływają także na podwykonawców i zleceniobiorców realizujących dla spółek m.in. działania modernizacyjne i inwestycje budowlane. Dla samej Elektrociepłowni Białystok prace związane z nowymi inwestycjami wykonywało około 1200 pracowników podwykonawców.

Raportujące spółki Grupy Kapitałowej ENEA zatrudniały w 2012 roku na umowę o pracę łącznie 10 044 pracowników, w tym 2 388 kobiet i 7 656 mężczyzn. 89,04% zatrudnionych na umowę o pracę to zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy. 95,9% umów o pracę to umowy na czas nieokreślony.

Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w podziale na płeć w 2012 roku

Nazwa spółki	Całkowita liczba pracowników	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
ENEA S.A.	401	227	174
ENEA Operator	5 253	1 173	4 080
ENEA Wytwarzanie	2 321	345	1 976
Elektrociepłownia Białystok	190	48	142
Elektrownie Wodne	166	23	143
MEC Piła	162	28	134
PEC Oborniki	39	4	35
ENERGOBUD Leszno	610	142	468
BHU	166	46	120
ENEA Centrum	157	118	39
Eneos	119	28	91
Energomiar	191	55	136
EP Zakład Transportu	60	8	52
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	78	64	14
ITSERWIS	86	47	39
Energio-Tour	22	17	5
Hotel Edison	22	15	7
Windfarm Polska	1	0	1

Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w podziale na kategorie pracownicze i płeć.

Nazwa spółki	Najwyższa kadra zarządzająca		Dyrektorzy		Kierownicy średniego szczebla		Pracownicy operacyjni		Pracownicy biurowi	
	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
ENEA S.A.	0	0	5	7	23	40	0	0	199	127
ENEA Operator	0	3	8	64	102	449	31	2318	1 032	1 246
ENEA Wytwarzanie	1	4	0	11	20	88	124	1523	200	350
Elektrociepłownia Białystok	1	0	0	4	6	12	34	126	7	0
Elektrownie Wodne	1	2	0	5	4	12	2	113	16	11
MEC Piła	0	1	-	2	2	8	13	101	13	22
PEC Oborniki	0	1	0	1	1	0	2	30	1	3
ENERGOBUD Leszno	2	2	1	15	11	62	63	297	65	92
BHU	0	2	2	6	9	26	18	10	17	76
ENEA Centrum	0	0	1	2	5	2	0	0	112	35
Eneos	0	2	7	2	0	15	1	51	20	21
Energomiar	1	1	1	4	6	10	31	113	16	8
EP Zakład Transportu	1	1	0	0	0	3	0	44	7	4
NZOZ Centrum Uzdrawiskowe ENERGETYK	1	1	0	0	3	1	57	9	7	5
ITSERWIS	0	1	2	1	7	10	32	26	6	1
Energo-Tour	1	1	0	1	3	2	2	1	11	0
Hotel Edison	0	1	1	0	2	0	3	6	9	0
Windfarm Polska	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1

Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w podziale na rodzaj umowy o pracę w 2012 roku

Nazwa spółki	Całkowita liczba pracowników	Liczba pracowników w podziale na rodzaj umowy o pracę			Liczba pracowników w podziale na wymiar czasu pracy	
		Próbny	Określony	Nieokreślony	Pełny wymiar czasu pracy	Niepełny wymiar czasu pracy
ENEA S.A.	401	11	12	378	391	10
ENEA Operator	5 253	0	69	5 184	4 233	20
ENEA Wytwarzanie	2 321	0	148	2 173	2 319	2
Elektrociepłownia Białystok	190	3	3	184	188	2
Elektrownie Wodne	166	0	3	163	163	3
MEC Piła	162	-	11	151	162	-
PEC Oborniki	39	0	3	36	39	0
ENERGOBUD Leszno	610	6	51	553	565	45
BHU	166	0	33	133	163	5
Eneos	119	0	4	115	116	3
ENEA Centrum	157	0	19	138	154	3
Energomiar	191	1	0	190	186	5
EP Zakład Transportu	60	0	2	58	59	1
NZOZ Centrum Uzdrawiskowe ENERGETYK	78	0	6	72	78	0
ITSERWIS	86	2	6	78	84	2
Energo-Tour	22	0	0	22	21	1
Hotel Edison	22	0	10	12	22	0
Windfarm Polska	1	0	0	1	1	0

Ponadto spółki zatrudniały na umowy cywilnoprawne ponad 260 osób. Znaczącą część prac osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne wykonują dla spółki Energomiar. Są to m.in. takie usługi, jak odczyty liczników gazowych i elektrycznych, dostarczanie faktur Klientom, awaryjne wymiany liczników, legalizacyjną wymianę liczników, windykacja czy też plombowanie.

Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2012 roku

Nazwa spółki	Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę	Liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne
ENEA S.A.	401	bd
ENEA Operator	5 253	0
ENEA Wytwarzanie	2 321	19
Elektrociepłownia Białystok	190	6
Elektrownie Wodne	166	14
MEC Piła	162	0
PEC Oborniki	39	0
ENERGOBUD Leszno	610	60
BHU	166	1
Eneos	119	16
ENEA Centrum	157	18
Energomiar	191	137
EP Zakład Transportu	60	3
NZOZ Centrum Uzdrowskie ENERGETYK	78	1
ITSERWIS	86	2
Energio-Tour	22	3
Hotel Edison	22	0
Windfarm Polska	1	2

Grupa Kapitałowa ENEA jest stabilnym pracodawcą i nie odnotowała w żadnej ze spółek wysokiego wskaźnika fluktuacji. W 2012 roku do raportujących spółek zostało rekrutowanych łącznie 371 nowych pracowników a odeszło 504 pracowników. Wskaźnik odejść dla pracowników wszystkich spółek łącznie wynosi 5,02%.

Liczba odejść pracowników i wskaźnik odejść w podziale na płeć w 2012 roku

Nazwa spółki	Łączna liczba odejść	Wskaźnik odejść wszystkich pracowników	Liczba odejść kobiet	Wskaźnik odejść kobiet	Liczba odejść mężczyzn	Wskaźnik odejść mężczyzn
ENEA S.A.	32	7,98%	12	2,99%	20	4,99%
ENEA Operator	227	4,32%	71	1,35%	156	2,97%
ENEA Wytwarzanie	125	5,39%	27	1,16%	98	4,22%
Elektrociepłownia Białystok	2	1,05%	0	0,00%	2	1,05%
Elektrownie Wodne	8	4,81%	1	0,60%	7	4,22%
MEC Piła	5	3,07%	1	0,62%	4	2,47%
PEC Oborniki	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
ENERGOBUD Leszno	17	2,78%	3	0,49%	14	2,29%
BHU	19	11,45%	3	1,80%	16	9,64%
Eneos	12	10,08%	2	1,68%	10	8,40%
ENEA Centrum	15	9,55%	10	6,36%	5	3,18%
Energomiary	14	7,32%	6	3,14%	8	4,19%
EP Zakład Transportu	2	3,33%	1	1,66%	1	1,66%
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	3	3,85%	3	3,85%	0	0,00%
ITSERWIS	21	24,41%	13	15,11%	8	9,30%
Energio-Tour	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Hotel Edison	2	9,09%	1	4,54%	1	4,54%
Windfarm Polska	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
SUMA	504	-	154	-	350	-

Liczba odejść pracowników i wskaźnik odejść w podziale na kategorie wiekowe w 2012 roku

Nazwa spółki	Odejścia pracowników do 29 roku życia	Wskaźnik odejść pracowników poniżej 30 roku życia w 2012 roku	Odejścia pracowników od 30 do 50 roku życia	Wskaźnik odejść pracowników z kategorii 30-50 lat	Odejścia pracowników powyżej 50 roku życia	Wskaźnik odejść pracowników powyżej 50 roku życia
ENE A S.A.	9	2,24%	19	4,74%	4	1,00%
ENE A Operator	16	0,31%	48	0,91%	163	3,10%
ENE A Wytwarzanie	7	3,76%	22	1,91%	96	9,76%
Elektrociepłownia Białystok	0	0,02%	1	2,00%	1	0,01%
Elektrownie Wodne	0	0,00%	0	0,00%	8	0,00%
MEC Piła	2	1,23%	-	-	3	1,84%
PEC Oborniki	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
BHU	2	1,20%	12	7,23%	5	3,02%
Eneos	3	2,52%	3	2,52%	6	5,04%
ENE A Centrum	9	0,00%	6	0,00%	0	0,00%
ENERGOBUD Leszno	3	3,50%	4	1,24%	10	4,98%
Energomiar	2	1,03%	5	2,56%	7	3,59%
EP Zakład Transportu	0	0,00%	1	0,00%	1	0,00%
NZOZ Centrum Uzdrowskie ENERGETYK	0	0,00%	2	4,08%	1	4,00%
ITSERWIS	6	6,80%	13	14,74%	2	2,27%
Energ-Tour	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Hotel Edison	0	0,00%	0	0,00%	2	0,00%
Windfarm Polska	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
SUMA	59	-	136	-	309	-

Liczba nowych pracowników przyjętych do pracy, w podziale na kategorie wiekowe i płeć.

Nazwa spółki	Liczba pracowników przyjętych do pracy w 2012 roku					
	Łączna liczba	Kobiety	Mężczyźni	Kategoria wiekowa do 29 roku życia	Kategoria wiekowa od 30 do 50 roku życia	Kategoria wiekowa powyżej 50 roku życia
ENE A S.A.	38	21	17	18	19	1
ENE A Operator	103	38	65	58	37	8
ENE A Wytwarzanie	118	36	82	48	59	11
Elektrociepłownia Białystok	6	1	5	3	2	1
Elektrownie Wodne	10	2	8	7	3	0
MEC Piła	3	1	2	1	1	1
PEC Oborniki	0	0	0	0	15	24
ENERGOBUD Leszno	26	6	20	12	13	1
BHU	10	1	9	2	6	2
Eneos	7	7	3	4	3	0
ENE A Centrum	26	19	7	14	11	1
Energomi ar	2	1	1	1	1	
EP Zakład Transportu	2	1	1	1	1	0
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	1	1	0	1	0	0
ITSERWIS	16	10	6	8	8	0
Energ o-Tour	0	0	0	0	0	0
Hotel Edison	2	2	0	1	1	0
Windfarm Polska	1	0	1	0	0	1
SUMA	371	147	227	179	180	51

4.2. Bezpieczeństwo w miejscu pracy

Bezpieczeństwo w miejscu pracy należy do kluczowych aspektów z perspektywy zarządzania i minimalizacji ryzyk firmy z sektora energetycznego. Spółki Grupy Kapitałowej ENEA traktują priorytetowo kwestie zapewniania bezpieczeństwa w miejscu pracy i stosują się w tym zakresie do zapisów obowiązującego prawa. Zapisy dotyczące kwestii BHP stanowią także część ustaleń Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (ZUZP).

Liczba wypadków i wskaźnik wypadkowości w spółkach Grupy Kapitałowej ENEA w 2012 roku

Nazwa spółki	Liczba wypadków	Wskaźnik częstości wypadków*
ENEA S.A.	1	3
ENEA Operator	45	9
ENEA Wytwarzanie	4	2
Elektrociepłownia Białystok	1	5
Elektrownie Wodne	2	12
MEC Piła	1	6
PEC Oborniki	0	0
BHU	3	18
Eneos	1	8
ENEA Centrum	4**	25
ENERGOBUD Leszno	9	15
Energomiar	1	1
EP Zakład Transportu	1	17
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	0	0
ITSERWIS	1	12
Energio-Tour	0	0
Hotel Edison	1	45
Windfarm Polska	0	0

* Wskaźnik częstości wypadków obliczany jako liczba wypadków pomnożona przez 1000 i podzielona przez liczbę pracowników zatrudnionych na umowę o pracę przez spółkę.

** W tym 1 wypadek w drodze do pracy.

Wśród pracowników Grupy Kapitałowej ENEA nie stwierdza się przypadków chorób zawodowych. Pracownicy części spółek są jednak wysoce narażeni na wypadki przy pracy związane z jej charakterem (prace pod napięciem, eksploatacja urządzeń elektrycznych), stąd

tak duży nacisk na wdrażanie zasad BHP w spółkach segmentu „wytwarzanie”, ENERGOBUD Leszno, Eneos czy ENEA Operator. W 2012 roku odnotowano jeden wypadek śmiertelny w spółce ENEA Operator.

W Grupie Kapitałowej ENEA działają wybierani przez pracowników **społeczni inspektorzy pracy**.

Część spółek, w tym z segmentu „wytwarzanie” i „dystrybucja”, prowadzi rozbudowane projekty promujące zasady BHP i edukujące pracowników w tym zakresie. Pracownicy wszystkich spółek mogą m.in. wziąć udział w organizowanym corocznie i cieszącym się dużą popularnością wieloetapowym konkursie BHP Grupy Kapitałowej ENEA.

Monterzy ENEA Operator rywalizują z kolei w organizowanym przez spółkę konkursie „Prace pod napięciem”. Konkurs jest elementem realizowanego od 2010 roku projektu „Prace pod napięciem 2010+”, który dotyczy wdrożenia prac pod napięciem na liniach napowietrznych, liniach kablowych i urządzeniach rozdzielczych do 1 kV.

Oprócz obowiązkowych szkoleń BHP spółki szkolą pracowników z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Pracownicy Grupy Kapitałowej ENEA posiadający uprawnienia instruktorskie w tym zakresie angażują się w ramach wolontariatu pracowniczego w edukację na rzecz zasad udzielania pierwszej pomocy.

CASE STUDY

Pomoc przedmedyczna w ENEA Operator

ENEA Operator przykłada dużą wagę do szkolenia i edukacji pracowników w zakresie pomocy przedmedycznej. W ramach okresowych szkoleń BHP organizowanych w ENEA Operator prowadzone są m.in. zajęcia z udzielania pierwszej pomocy.

W spółce działają Zespoły Ratownictwa Przedmedycznego. Przeszkolono niemal wszystkich pracowników Spółki (ponad 5000 osób) z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Koordynatorzy ds. Ratownictwa Przedmedycznego zdali egzaminy państwowe Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy i posiadają uprawnienia instruktorskie do prowadzenia szkoleń w firmie. Wszyscy zaangażowani w projekt regularnie odbywają szkolenia i biorą udział w różnego rodzaju ćwiczeniach, symulacjach oraz manewrach ratowniczych.

4.3. Szkolenia i edukacja

Spółki Grupy Kapitałowej ENEA dążą do rozwoju kompetencji swoich pracowników i dostosowują zakres szkoleń, w tym szkoleń wysoce specjalistycznych, do aktualnych potrzeb oraz planów rozwojowych danej spółki. Aspekt ten należy do obszarów strategicznych ujętych w zapisach *Strategii społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Kapitałowej ENEA*.

Istotnym z punktu widzenia podstawowej działalności Grupy Kapitałowej ENEA oraz jakości oferowanych Klientom usług jest prowadzony przez ENEA Operator długofalowy program wdrażania i upowszechniania prac pod napięciem (PPN). PPN to nowoczesny sposób eksploatacji sieci i urządzeń elektroenergetycznych. Dla jego efektywnego wdrożenia niezbędny jest szereg prowadzonych przez spółkę specjalistycznych szkoleń dla pracowników.

W ENEA Operator średnia liczba przeszkolonych pracowników w odniesieniu do Planu Szkoleń PPN wynosi 0,99.

Innym przykładem projektów edukacyjnych rozwijających kluczowe kompetencje pracowników jest przeprowadzony przez ENEA S.A. projekt pt: „Kompleksowy System Zarządzania ENEA”. Przeprowadzone w jego ramach szkolenia dotyczyły zasad zarządzania projektami, zasad monitorowania projektów kluczowych w Grupie Kapitałowej ENEA, zarządzanie ryzykiem oraz kontrola kosztów. Uczestniczący w projekcie pracownicy po zdaniu egzaminów otrzymali certyfikat „Associate’s Certificate in Project Management”.

Wśród dodatkowych działań edukacyjnych kierowanych do pracowników znajdują się organizowane przez ENEA S.A. czy też ENERGOBUD Leszno lekcje języka angielskiego. W samej spółce ENERGOBUD Leszno z lekcji języka skorzystało w 2012 roku 120 pracowników. Spółki, m.in. ENEA S.A., ENEA Centrum i ENEA Operator, prowadzą także wśród pracowników szeroko zakrojone szkolenia z zakresu pierwszej pomocy.

Średnia liczba godzin szkoleniowych ogółem oraz w podziale na płeć i kategorie pracownicze.

Nazwa spółki	Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na:							
	Pracowników ogółem	Kobiety	Mężczyzn	Najwyższą kadre zarządzającą	Dyrektorów	Kierowników średniego szczebla	Pracowników operacyjnych	Pracowników biurowych
ENEA S.A.	57	53	61	0	110	64	Nd	53
ENEA Operator	1	1	1	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
ENEA Wytwarzanie	10	9	10	60	30	21	6,57	15
Elektrociepłownia Białystok	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
Elektrownie Wodne	23	41	19	69	10	49	8,43	46
MEC Piła	11	6	12	73	54	24	11	10
PEC Oborniki	10	12	10	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
BHU	10	10	10	30	20	17	27	8
Eneos	11	11	11	6	24	21	11,96	6
ENEA Centrum	22	21	24	0	21	52	Nd	11
EP Zakład Transportu	3	25	4	99	0	66	3,81	18
ENERGOBUD Leszno	12*	14	10	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
Energomiar	15	11	17	40	51	31	13,01	10
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
ITSERWIS	15	5	10	0	1	3	9,22	1
Energio-Tour	16	16	16	16	16	16	16	16
Windfarm Polska	0	0	0	0	0	0	0	0
Hotel Edison	4	2	0	0	0	2	0	2

*Bez wliczenia godzin lekcji języka angielskiego dla 120 pracowników spółki.